

Stichting Mount Meru voor moeder- en kindzorg in Tanzania

Mobiele Echoscopie

Voor een betere moeder- en
kindzorg in Tanzania

Stichting Mount Meru
Herwijnenstraat 31
5045 GP Tilburg
Tel. 06-30388322
NL12 RABO 0304 0845 57
www.stichtingmountmeru.nl
Fiscaal nummer: 855192835
KvK nummer: 6333765
stichtingmountmeru@gmail.com

Stichting Mount Meru

Stichting Mount Meru is in 2015 opgericht. Klik op [deze link](#) voor een impressie van wat de Stichting in de afgelopen 5 jaar in gang gezet heeft in Tanzania.

Missie

Stichting Mount Meru zet zich in voor het verbeteren van de moeder- en kindzorg in Tanzania. Met name op het Tanzaniaanse platteland en in de uitgestrekte buitengebieden ontbreekt het vaak aan de nodige medische infrastructuur en expertise. Er vinden vaak maar beperkt zwangerschapscontroles plaats en de geboorte- en zuigelingenverzorging laat te wensen over. Voorlichting over zwangerschap, bevalling en zorg voor de pasgeborenen is beperkt. De kennis en expertise van de traditionele geboortewerkers en de verloskundigen is in deze buitengebieden vaak summier. Hierdoor worden problemen tijdens de zwangerschap en rondom de geboorte vaak niet of niet tijdig onderkend. Dit is één van de belangrijkste oorzaken van moeder- en kindsterfte. De Stichting Mount Meru heeft als primair doel om kennis en kunde in de verloskunde en echografie over te dragen aan lokale artsen en verloskundigen. Goede educatie, goede zwangerschapscontroles en het gebruik van hulpmiddelen zoals een echoapparaat kunnen levensreddend zijn.

Knelpunten: Afstand tot de zorg, infrastructuur en expertise

Goed opgeleide mensen op de juiste plaats met de juiste middelen ter beschikking kunnen het verschil maken, met name in de gebieden op het platteland waar de afstand tot goed toegeruste ziekenhuizen groot is. Het is cruciaal dat gezondheidswerkers tijdig onderscheid kunnen maken tussen welke vrouwen meer zorg nodig hebben en naar een kliniek verwezen moeten worden en welke vrouwen in de dorpen kunnen bevallen.

Tijdige risicoselectie mogelijk door echografie

Echografie is een belangrijke tool bij het maken van risicoselectie. Het kan cruciale echoscopische bevindingen opleveren die het beleid rondom de begeleiding van de zwangerschap direct ten positieve kunnen beïnvloeden. Dit kan van levensbelang zijn voor moeder- en kind en de geboorte-uitkomst verbeteren.

Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Meerlingzwangerschappen
- Liggingsafwijkingen
- Een buiten de baarmoeder gelegen zwangerschap (levensbedreigend)
- Aangeboren afwijkingen en groeiachterstand
- Een voor de uitgang liggende moederkoek (levensbedreigend)
- Termijn bepaling (duur van de zwangerschap)
- Als vroeg in de zwangerschap de termijn juist bepaald kan worden, kan later in de zwangerschap een te klein kind of een vroeggeboorte ontdekt worden.

Echoscopie als beeldvormende diagnostische techniek wordt in het Westen al jaren breed toegepast in de geneeskunde. In ontwikkelingslanden zoals Tanzania en met name in de buitengebieden staat echografie vaak nog in haar kinderschoenen.

Mobiele echografie: een kanskaartje

In de rurale gebieden van Tanzania is het gebruik van een draagbaar echoapparaat een uitkomst, het is makkelijk vervoerbaar en kan op meerdere plaatsen ingezet worden. De moderne mobiele echoapparaten hebben de grootte van een laptop. Hierdoor kan, in tegenstelling tot vroeger, nu door de opkomst van goede mobiele echo-apparatuur echografie ook ingezet worden in de buitengebieden die

lastig te bereiken zijn en waar er geen elektriciteit is. Het werken met een mobiel echoapparaat is met de juiste training goed aan te leren. Hierdoor kan op een makkelijke manier, zonder een medische ingreep, snel een diagnoses gesteld worden tijdens de zwangerschap.

2019 – 2020: Project ‘Adopteer een Echoscopist’

Afgelopen twee jaar (2019 – 2020) heeft Stichting Mount Meru succesvol het project “Adopteer een Echoscopist” van de grond gekregen. Vier studenten konden opgeleid worden via de lokale verkorte opleiding echografie aan het KCMC in Moshi. De opgeleide echoscopisten worden tot twee jaar na hun opleiding door de Stichting inhoudelijke gecoached en ondersteund (zowel ter plaatse als op afstand via whatsapp) zodat hun expertise en ervaring in de echografie verder kan groeien op hun werkplek en in de echopraktijk van elke dag.

2020 – 2021: Project ‘Adopteer een Echoscopist’ tijdelijk on hold

Door een landelijke curriculumwijziging en herinrichting van het medische beeldvormend onderwijs is medio 2020 de verkorte opleiding aan het KCMC van overheidswege ‘on hold’ gezet. Op dat moment had Stichting Mount Meru diverse kandidaten op de wachtlijst voor de opleiding staan. Het is onduidelijk wanneer en hoe de opleiding opnieuw van start gaat. Het lijkt er naar uit te gaan zien dat de verkorte opleiding wordt omgezet naar een jaaropleiding die gericht is op het behalen van een diploma in de echografie. Tevens zullen de toelatingseisen qua vooropleiding mogelijk aangepast worden waardoor verloskundigen en verpleegkundigen niet zonder meer toegelaten zullen worden. De verwachting is dat de herziene opleiding in 2022 weer van start zal gaan. We hopen dan 3 kandidaten voor de jaaropleiding te kunnen plaatsen.

2021 - 2022: ‘Mobiele echoscopie’

Omdat het op dit moment lastig anticiperen is op nog onduidelijke wijzigingen in het lokale echo-onderwijs heeft Stichting Mount Meru besloten om tijdelijk de bakens iets te verzetten en een nieuw project van de grond te tillen. Zo kan toch zo maximaal mogelijk het reeds bestaande potentieel aan opgeleide mensen benut worden en de echografie in de rurale gebieden via andere wegen versterkt worden. Hieronder vindt u het projectplan.

Projectplan 2021 – 2022: ‘Steun de mobiele echoscopie’

Doel project ‘Mobiele echoscopie’

1) *Versterken van bestaand potentieel aan echoscopisten*

Nu er tijdelijk geen nieuwe mensen opgeleid kunnen worden wil Stichting Mount Meru inzetten op het zo maximaal mogelijk benutten van reeds bestaand en aanwezig potentieel, namelijk de mensen die reeds opgeleid zijn. Stichting Mount Meru wil hen ondersteunen in het uitbreiden van hun echodiensten, binnen de setting van hun instelling (door middel van het uitbreiden naar mobiele echografie) en/of door bestaande of op te zetten outreach projecten waarbinnen mobiele echografie geïntegreerd kan worden.

2) *Uitbreiden van middelen en capaciteit, m.n. naar de rurale gebieden*

Stichting Mount Meru willen met instellingen een samenwerking aan gaan waarbij Stichting Mount Meru de mobiele echo-apparatuur levert alsmede de inhoudelijke begeleiding en coaching. De instelling zal zelf de bestaande infrastructuur en eigen logistieke middelen inzetten om mobiele echografie te integreren in bestaande of nog op te zetten outreach projecten.

3) *Versterken van bestaande samenwerkingen*

Insteek is om eerst te kijken hoe we gebruik kunnen maken van het bestaande netwerk van lokale echoscopisten van de Stichting Mount Meru. Verder willen we kijken hoe we bestaande projecten verder kunnen optuigen of uitbreiden door middel van het project ‘Mobiele echoscopie’. Dit kan zorgen voor een ‘quick start’ omdat de basis er al ligt: goede contacten, gebiedskennis, korte lijnen met bevoegde autoriteiten, etc.

4) *Monitoren van impact*

Het project ‘Mobiele echoscopie’ leent zich bij uitstek voor het monitoren van impact van echoscopie op de moeder- en kindzorg. Deel van de overeenkomst met de samenwerkende instellingen voor het in bruikleen nemen van mobiele echografie is daarom ook de commitment tot het bijdragen aan rapportages en dataverzameling.

‘Target areas’ voor ‘Mobiele echoscopie’

Zoals hierboven aangegeven zal verkend worden hoe bestaande projecten als opstapje kunnen worden gebruikt voor het vormgeven van mobiele echografie en outreach.

1) *Himo*

Dit is een ruraal gebied ten oosten van Moshi, dicht tegen de Keniaanse grens. Dr. Maeda is een van de drijvende krachten achter echografie in de lokale kliniek, Himo OPD. Afgelopen jaar is een van de verloskundigen in zijn kliniek door Stichting Mount Meru opgeleid om hem te kunnen ondersteunen in het uitbreiden van echografische diensten aan zwangeren. Sinds het bezoek van de Stichting in 2018 ligt er al de actieve hulpvraag van Dr. Maeda om ondersteuning zodat hij ook echografie mogelijk kan maken in de medische buitenposten in de afgelegen gebieden die ook onder zijn verantwoordelijkheid vallen. Dr. Maeda die een pionier is in zijn werk was ook toen al visionair: hij vroeg de Stichting meteen al om mobiele echografie en hij heeft die hulpvraag bij volgende bezoeken van de Stichting steeds herhaald. Hij is overtuigd van het potentieel dat een mobiel echo-apparaat in zijn gebied zou kunnen bieden, juist om die populatie te bereiken die nu van cruciale diagnostiek en risico-selectie verstoken

blijft. Volgens hem valt hier veel gezondheidswinst en betere zwangerschapsuitkomsten mee te behalen.

2) Karatu

Karatu biedt als projectgebied diverse aanknopingspunten.

- a) In 2020 is in Karatu al een samenwerkingsverband verkend tussen Stichting Mount Meru, Driving Nurses en het Lutheran Ziekenhuis in Karatu. Daarbij werd een intentieverklaring opgesteld om een start te maken met de zwangeren in de rurale gebieden van Karatu te voorzien van mobiele antenatale controles en dit te ondersteunen met mobiele echografie. Waarbij Stichting Driving Nurses zal instaan voor het uitrusten van de mobiele services, het faciliteren van het vervoer en de zorgverleners. Het Karatu Lutheran Hospital stelt personeel en transport beschikbaar. Stichting Mount Meru organiseert lokaal de echo-trainingen. Ook wordt geïnventariseerd of er voldoende mobiele echoapparatuur is en zo nodig zal Stichting Mount Meru daarin faciliteren. De intentie is het project in Karatu in te richten op basis van de opgedane kennis en ervaringen met de mamabus in Moshi. Door Covid19 is het tot heden bij een intensieverklaring gebleven. Verkent kan worden hoe dit opgepakt kan worden en hoe dit geïntegreerd kan worden in het project 'Mobiele echoscopie'.
- b) In een ander ziekenhuis in Karatu (Karatu DD) werkt een arts die in 2019 is opgeleid door de Stichting Mount Meru als echoscopist. Mede dankzij de donatie van een echotoestel door een andere ngo (Wombs of the World) is er een bloeiende echo-afdeling opgezet. Jaarlijks worden er meer dan 1500 obstetrische echo en gynaecologische echo's gemaakt. De arts heeft in het verleden ook in de buitengebieden van Karatu gewerkt en is erg geïnteresseerd om mobiele echografie outreach op te zetten. Sommige gebieden kunnen tijdens sommige seizoenen alleen met achter op een motor bereikt worden. Een mobiel echosysteem kan makkelijk in een rugzak mee en dus biedt ook dit contact aanknopingspunten voor het project 'Mobiele Echoscopie'
- c) Karatu kent een aantal ziekenhuizen die met echografie zijn uitgerust en waarnaar verwezen kan worden, een goede follow up na risico-selectie tijdens outreach is net zo cruciaal als de outreach zelf.

3) Zanzibar

Ook Zanzibar biedt interessante aanknopingspunten voor project 'Mobiele Echoscopie'. Sinds een aantal jaren ondersteund Stichting Mount Meru een Duitse verloskundigen die zwangerschapsecho's maakt in een geboortekliniek in Stonetown. Recent heeft het oude echotoestel ter plaatse het begeven en is er een hulpvraag gekomen voor een alternatief apparaat. Mobiele echografie zou ook hier een uitkomst kunnen bieden. Het importeren en transporteren van een log standalone echotoestel is erg complex en ook het tropische klimaat is niet echt geschikt voor de huidige hightech en high-end toestellen. Deze toestellen zijn naast enorm duur ook erg gevoelig en weinig bestand tegen op de lokale omstandigheden. Via het project Mobiele Echoscopie zou een mobiel echoapparatuur onder condities en binnen de projectkaders ingezet kunnen worden om zo de echografische zwangerschapscontroles die nu niet meer mogelijk zijn toch weer voort te zetten.

'Target contacten' voor 'Mobiele echoscopie'

In de afgelopen jaren zijn er bij de Stichting Mount Meru een aantal 'high potential' contacten opgebouwd met echoscopisten of aanverwante expertises. Zij zijn in staat om zelfstandig outreach projecten op te zetten binnen de instelling waarin zou op dit moment werken. Een aantal van deze contacten hebben in het verleden reeds aangegeven de enorme mogelijkheden van mobiele echografie te zien. Een aantal van hen heeft ook al gewerkt met het demonstratietoestel dat Stichting Mount Meru bij zich had tijdens werkbezoeken en waren hierover erg enthousiast. Deze contacten zullen getoetst worden op hun interesse in het project 'Mobiele Echoscopie'.

Plan van Aanpak

Uitgangspunt van Stichting Mount Meru is altijd dat het initiatief en de hulpvraag van Tanzaniaanse zijde komt en dat zij ook het project gaan dragen. Daarom is begonnen met een projectaanvraagformulier op de stellen. Dit formulier is intussen verspreid onder de sleutelfiguren in bovengenoemde 'target areas' en onder de 'target contacten'.

Door middel van de antwoorden in de aanvraagformulieren (zie format in bijlage) zullen we de projecten op hun potentieel en houdbaarheid gaan toetsen. In 2021 willen we 3 projecten (mits zij zich kwalificeren) kiezen waarmee we verder gaan in het traject Mobiele Echoscopie.

Tegen het eind van 2021 willen wij deze projecten hebben opgetuigd met een mobiel echotoestel. Daarvoor zullen eerst de randvoorwaarden en contouren worden uitgewerkt.

In de komende maanden zal ook extra ingezet worden op fondsenwerving om de beoogde projecten ook daadwerkelijk van de grond te kunnen krijgen.

Aan het eind van het jaar 2021 staat een bezoek aan Tanzania in de planning, hierbij zal naast supervisie van de diverse projecten, ook scholing verzorgd worden. Als uit een nadere project analyse blijkt dat dit nodig is, zal een echoapparaat in bruikleen afgegeven worden.

Het is wenselijk dat dat elk project ook ter plekke gemonitord kan worden bij afwezigheid van leden van Stichting Mount Meru. Stichting Mount Meru heeft iemand op het oog die niet alleen in de omgeving woont maar ook medisch is geschoold en kan verslagleggen etc. over de voortgang.

Voor het implementeren van echoapparatuur en hands-on-training investeert de Stichting Mount Meru in haar lokale trainers te Tanzania. Voor het geven van trainingen betalen wij een vergoeding en het houden van contacten wordt ondersteunt middels een kleine jaarlijkse onkostenvergoeding (denk aan telefoonkosten).

Deadlines

Mei 2021	Opstellen van projectaanvraagformulier	Verwezenlijkt
Juni 2021	Verspreiden van de project aanvraagformulieren onder potentiële bestaande projecten en contactpersonen	Verwezenlijkt
Augustus 2021	Selectie van 3 projecten	
Oktober 2021	Beslissing over apparatuur (oriëntatie geschikte apparatuur loopt) Benodigde fondsen binnen hebben	
November 2021	Randvoorwaarden en contouren van het project op punt stellen - Werkafspraken - Supervisie - Logistiek	
December 2021	Installatie in Tanzania	

Projectbegroting

De nadruk in het project lijkt op het ondersteunen met apparatuur te liggen, maar dit is het logische uitvloeisel van eerder opgeleide artsen en ondersteuners door de stichting die nu met deze ondersteuning operationeel 'in het veld' aan de slag kunnen. Vanzelfsprekend is de aanschaf van mobiele echoapparatuur de grootste kostenpost van dit project.

Om succesvol het project in gang te zetten en de komende jaren opleidingsplaatsen en echoapparatuur te faciliteren is de navolgende begroting gemaakt:

Benodigde Budget Projecten 2021 - 2024

Kostenpost	2021	2022-2024 (€ per jaar)
Opleiding van 3 echoscopisten	-	10.000
Echo apparaten (3 per jaar)	21.000	21.000
Vergoeding lokale projectbegeleider	1.000	1.000
Aanverwante kosten apparatuur (Ipad, installatie, gel, telefoonkosten, internet)	2.500	2.500
Overige scholingskosten reeds afgestudeerde echoscopisten	500	500
Totaal	25.000	35.000
Uit reserves	8.500	
Fondsenwerving	16.500	35.000